

BREUS

El dia 10 d'abril, la seu del Consell Comarcal del Ripollès va ser l'escenari de l'acte de signatura del contracte de cessió en dipòsit de dues caixes amb documentació històrica de l'Hospital de Campdevànol. Amb aquest fet, el Patronat de la Fundació Privada d'aquell hospital i el Consell Comarcal, en nom i representació de la Generalitat de Catalunya, posen a l'abast de la ciutadania un conjunt documental excepcional per a conèixer els inicis i les vivències d'una de les institucions més significatives de la comarca del Ripollès.

A mitjan mes d'abril, la Sra. Enriqueta Anglada d'Abadal, de Vic, va fer donació a l'Arxiu Comarcal d'un plec de documents d'un expedient instruït entre els anys 1953 i 1954 per un desordre públic ocorregut a Pardines. La causa judicial és contra alguns vilatans del poble que van protestar la decisió de l'alcalde d'aleshores que havia suspès una audició de sardanes el dia 4 d'agost de 1953, durant la festa Major de Sant Esteve. Els documents estaven en possessió de la Sra. Anglada perquè el seu pare, l'advocat Joan Anglada Vilardebó, va intervenir en aquest procés.

El passat dia 14 de març, el senyor Joan Antoni Folcrà, en nom de la seva família,

va fer donació a l'Arxiu Comarcal de dos bells exemplars dels catàlegs de mosaics i pedra artificial que fabricaven els seus avantpassats a la fàbrica situada a la carretera de Ribes, de Ripoll.

A finals de l'any 2006, la Subdirecció General d'Arxius del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació va convocar un concurs per tal de restaurar els protocols notariais conservats a la Xarxa d'Arxius de la Generalitat. Un grup de cinc manuals notariais de l'Arxiu Comarcal (segles XIV-XVII), que es trobaven en un estat lamentable de conservació, han estat inclosos en aquest programa i, gràcies a l'eficient tasca realitzada per les empreses adjudicatàries, amb goig avui podem oferir-vos-els amb un perfecte estat de consulta.

El dia 22 d'octubre de 2006, la sala de consulta de l'Arxiu Comarcal va habilitar-se per a rebre una reunió del CIETA (Centre Internacional d'Étude des Textiles Anciens). El CIETA és una associació sense ànim de lucre, amb seu al Museu Històric del Teixit de Lió (França). En formen part estudiosos del teixit antic, tant independents, com conservadors i restauradors de museus i professors universitaris de diferents països del món.

La justificació de la trobada a l'ACRI va ser per observar l'humeral de Sant Eudald (teixit islàmic de la segona meitat del segle XIII), conservat pel Museu Etnogràfic de Ripoll i actualment dipositat, com la resta d'objectes d'aquest museu, a la primera planta de l'Arxiu Comarcal del Ripollès.

L'Arxiu Comarcal acaba d'enllestir l'inventari de la documentació del notari Agustí Cavalleria i Deop. El conjunt està format, principalment, pels instruments notariais generats per aquest notari entre 1860 i 1885; aquesta feina ha permès, també, d'identificar la documentació patrimonial relacionada amb la família, que abasta un període cronològic entre 1643 i 1929. La documentació d'aquests fons ocupen un metre lineal de prestatgeria.

Us avancem que entre els dies 6 i 17 de juny, l'església de Sant Pere de Ripoll acollirà l'exposició "El retorn dels documents confiscats a Catalunya". Aquesta mostra recorre les viles i ciutats del nostre país per divulgar amb rigor i objectivitat, entre altres aspectes, les circumstàncies que han envoltat un dels espolis més importants que ha sofert el patrimoni documental de Catalunya.

FONS D'IMATGES (10). Edificis industrials

per Joan Ferrer

La rica tradició industrial de Ripoll i de la comarca és abastament coneguda. Disposem de diversos treballs que han investigat i difós la història de la industrialització forjada a redós dels rius Ter i Freser. Des del clàssic d'Eudald Graells (*Els orígens industrials de Catalunya, 1990*), fins el darrer llibre publicat per Jeroni Marín (*Condicions de vida i de treball de la classe obrera i conflictivitat social al Ripollès, 2006*), sense oblidar el dens treball de Gonçal Cutrina (*Les arts tèxtils a Ripoll i a la comarca, 1986*), molts han estat els estudiosos i historiadors que han deixat constància dels orígens, de l'evolució, i, malauradament ara, del declivi, d'un dels sectors industrials més significatius de la comarca: el tèxtil.

L'establiment d'indústries tèxtils prop dels rius implicava una transformació urbanística i un impacte a l'entorn evidents. Per una banda, per l'edificació d'àmplies naus per encabir els elements de producció i per la utilització de nous materials (l'ús del ferro forjat, sobretot) i solucions tècniques innovadores. Per l'altra, per l'aprofitament de la força de l'aigua dels rius, primer per a fer moure, per mitjà d'un espès entramat de corretges, gran part de la maquinària i, després, per a la producció elèctrica.

Un cas apart significa la creació de les colònies, veritables estructures urbanes dotades dels serveis indispensables, que cohesionaven els treballadors i les seves famílies i els vinculaven estretament al seu lloc de treball.

SAPHIL, Can Sans, Can Barrera, Forcada i Vidal, can Rexach, can Nicolau, Ballvé, Noguera, Badia... són alguns dels noms que exemplifiquen bona part d'aquesta tradició industrial de Ripoll. De totes les imatges conservades a l'Arxiu Comarcal sobre el patrimoni industrial de la comarca destaquen, especialment, les que fan referència a la fàbrica Botey —o Agafallops—, que reproduïm al marge, que documenten bona part del procés de construcció de les naus i d'altres elements auxiliars a l'empresa (presa, canal i habitatges).

